

ปะการังไฟ...ภัยร้ายใต้ทะเล

นาวาโทหญิง กนกเลขา สุวรรณพงษ์

อาจารย์พยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบกเรือ

ปะการังไฟ เป็นสัตว์ทะเลที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับปะการังมาก ทั้งสีและรูปร่าง จึงเป็นการยากที่จะรู้ว่าตัวไหนเป็นปะการังไฟ นอกจากใช้การสังเกตรายละเอียด ปะการังไฟส่วนใหญ่อาศัยอยู่ทั่วไปในน้ำเขตร้อนและกึ่งเขตร้อน อยู่รวมตัวกันเป็นพุ่มเล็กๆ บนโขดหินและปะการัง จึงอาจทำให้นักดำน้ำเข้าใจผิดคิดว่าปะการังไฟเป็นสาหร่าย และอาจสัมผัสปะการังไฟโดยที่ไม่ได้ตั้งใจ จึงทำให้ได้รับพิษจากปะการังไฟได้ ซึ่งพิษของปะการังไฟมีความรุนแรงคล้ายกับพิษของแมงกะพรุนไฟ ซึ่งหากได้รับพิษในปริมาณมากและได้รับการช่วยเหลือล่าช้าหรือไม่ถูกวิธี ก็อาจส่งผลให้ผู้ที่ได้รับพิษจากปะการังไฟมีอาการรุนแรงขึ้นได้ ดังนั้นบทความนี้จึงมุ่งเน้นให้ผู้อ่านรู้จักลักษณะของปะการังไฟ ตลอดจนวิธีการป้องกันการได้รับพิษจากปะการังไฟ ซึ่งจะช่วยลดโอกาสของการได้รับพิษเข้าสู่ร่างกาย และหากเกิดเหตุการณ์สุดวิสัย อาจได้รับพิษของปะการังไฟโดยหลีกเลี่ยงไม่ได้ การรู้วิธีปฐมพยาบาลเบื้องต้นก็จะช่วยลดพิษเข้าสู่ร่างกาย ทำให้อาการที่เกิดขึ้นเบาบางลงได้

ภาพนักดำน้ำกับปะการังไฟ

ที่มา: fire coral-Stock Photo #2587361 | Panther
Media Stock Agency stock agency.
panthermedia.net

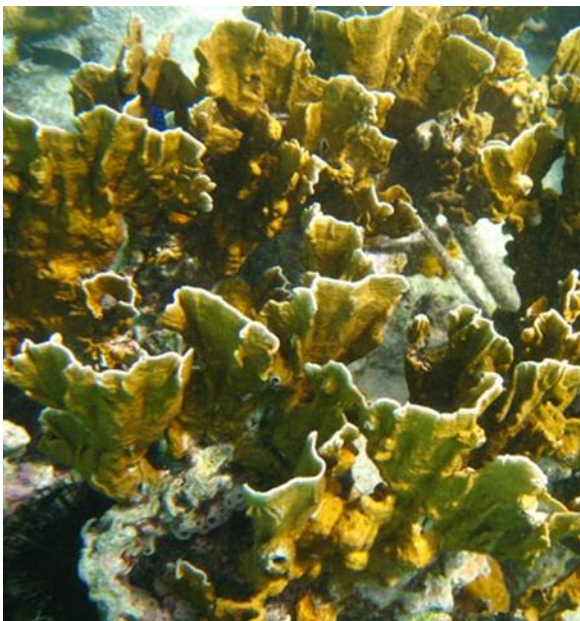

ภาพปะการังไฟ

ที่มา: <https://www.coralkeyscuba.com/blog/2020/6/20/fire-coral-in-the-hole>

ลักษณะของปะการังไฟ

ปะการังไฟจัดเป็นสัตว์ทะเลชนิดหนึ่ง หากดูเพียงผิวเผินรูปร่างของปะการังไฟจะคล้ายกับปะการังโดยทั่ว ๆ ไป ปะการังมักจะอยู่ประจำที่เคลื่อนที่ไปไหนไม่ได้ เนื่องจากตัวมันเองมีโครงสร้างของหินปูนอยู่คล้ายๆ กับปะการัง แต่จะไม่แข็งเหมือนกับปะการังจริง จึงพบปะปนอยู่กับสัตว์อื่นในแนวปะการังทั่วไป มักพบปะการังไฟตามชายฝั่งทะเลไปจนถึงน้ำลึกประมาณ 40 เมตร ปะการังไฟมีรูปร่างและขนาดที่หลากหลายเนื่องจากสายพันธุ์ได้ปรับให้เข้ากับสภาพแวดล้อมเฉพาะของตัวมันเอง เช่น ในบริเวณที่มีกระแสน้ำที่แรง ปะการังไฟมักจะหนาและแบนเพื่อป้องกันความเสียหายของโครงสร้าง ในขณะที่บริเวณที่น้ำทะเลนิ่ง ปะการังไฟจะแตกแขนงแยกเป็นกิ่ง ปะการังไฟส่วนใหญ่มีสีเหลืองอ่อนหรือสีน้ำตาล ไปจนถึงส้มเข้ม

ภาพปะการังไฟแบบแผ่น

ที่มา: <http://www.thaigoodview.com/node/45621>

ภาพปะการังไฟแบบแขนง

ที่มา: <https://www.taludiving.com/สัตว์ทะเลมีพิษ/ปะการังไฟ.html>

พิษของปะการังไฟ

เข็มพิษของปะการังไฟมีพิษค่อนข้างร้ายแรง หากเข้าไปใกล้มันก็จะยิ่งเข็มพิษออกมาทันทีที่ครวเลหลาย ๆ อัน พิษของปะการังไฟคล้ายๆ กับพิษของกะพุนไฟ แต่จะมีความรุนแรงน้อยกว่า และโอกาสที่จะถูกพิษของปะการังไฟในขณะที่อยู่ในน้ำก็ต่อเมื่อเราเข้าไปใกล้ตัวมันเท่านั้น

ภาพเข็มพิษของปะการังไฟ

ที่มา: <https://dan.org/health-medicine/health-resources/diseases-conditions/fire-coral/>

ภาพผิวหนังที่โดนเข็มพิษของปะการังไฟ

ที่มา: <https://feluno.weebly.com/fire-coral.html>

ภายใน 5-30 นาทีหลังจากสัมผัสกับปะการังไฟ หรือถูกเข็มพิษ จะรู้สึกปวดแสบปวดร้อนบริเวณผิวหนังที่สัมผัส อาการปวดอย่างรุนแรงจะคงอยู่ตั้งแต่สองวันถึงสองสัปดาห์ นอกจากนั้นอาจมีอาการคัน เป็นผื่นแดง หรืออาจมีรอยไหม้ เหมือนกับถูกน้ำร้อนลวก มักจะมีรอยแผลให้เห็นตรงบริเวณที่ถูกพิษ โดยเฉพาะบริเวณผิวหนังอ่อน และแผลจะหายยาก ใช้ระยะเวลาในการรักษาหลายวันกว่าแผลจะหาย อาจไม่ถึงกับเป็นแผลเป็นถ้าถูกพิษไม่รุนแรงมากนัก แต่บางรายอาจมีอาการรุนแรงถึงขั้นเกิดการตายของเนื้อเยื่อได้

ภาพผื่นแดงที่ผิวหนังเนื่องจากได้รับพิษจากปะการังไฟ

ที่มา: <https://www.coralkeyscuba.com/blog/2020/6/20/fire-coral-in-the-hole>

ภาพผื่นแดงที่ผิวหนังเนื่องจากได้รับพิษจากปะการังไฟ

ที่มา: <https://www.wemjournal.org/action/showPdf?pii=S1080-6032%2818%2930119-4>

ในบางรายที่สัมผัสกับประการังไฟโดยตรง และถูกพิษในปริมาณมาก อาจทำให้ผู้ที่ได้รับพิษเกิดอาการตกใจ กับความเจ็บปวดที่ได้รับอย่างทันทีทันใดจนไม่สามารถบังคับตัวเองให้ว่ายน้ำต่อไปได้ อาจจะทำให้จมน้ำตายในที่สุด

การป้องกันการได้รับพิษจากประการังไฟ

1. หลีกเลี่ยงการสัมผัสประการังไฟโดยตรง
2. สังเกตบริเวณที่เล่นน้ำ หรือดำน้ำทุกครั้งว่าปลอดภัยจากประการังไฟ
3. สวมเสื้อผ้าให้มิดชิดเมื่อจะลงเล่นน้ำในบริเวณที่มีประการังไฟอาศัยอยู่

การปฐมพยาบาลเบื้องต้น

หากได้รับพิษจากประการังไฟ ให้รีบทำการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ดังนี้

1. ล้างบริเวณผิวหนังที่สัมผัสประการังไฟด้วยน้ำทะเล หลีกเลี่ยงการใช้น้ำเปล่าเพราะอาจทำให้เกิดอาการปวดเพิ่มขึ้น
2. ล้างด้วยน้ำส้มสายชู หรือไอโซโพรพิลแอลกอฮอล์ เพื่อช่วยยับยั้งพิษของประการังไฟไม่ให้เข้าสู่ร่างกาย
3. ใช้แหนบดึงเข็มพิษของประการังไฟออกให้มากที่สุด เพื่อช่วยกำจัดพิษที่ทำให้เกิดอาการต่าง ๆ
4. ระวังอย่าให้มือที่สัมผัสประการังไฟมาเช็ดหน้าหรือให้เข้าตาโดยเด็ดขาด เพราะพิษของประการังไฟที่ยังเหลืออยู่ อาจทำให้เกิดการระคายเคืองได้
5. ลดการเคลื่อนไหวบริเวณที่ได้รับพิษจากประการังไฟ เพราะอาจทำให้พิษ แพร่กระจายมากขึ้น
6. ทาครีมไฮโดรคอร์ติโซนวันละ 2-3 ครั้ง ตามความจำเป็น เพื่อลดอาการคัน และหยุดคันที่หากบริเวณผิวหนังเกิดการติดเชื้อ
7. หากบริเวณผิวหนังมีรอยแดงและแผลพุพอง ปล่อยให้แห้งตามธรรมชาติ ห้ามให้เข็มเจาะ เพราะจะทำให้เกิดการติดเชื้อได้
8. หากมีอาการรุนแรงขึ้น เช่น หายใจเร็ว มีอาการบวมบริเวณลิ้น ใบหน้า หรือลำคอ ควรรีบไปพบแพทย์เพื่อรับการรักษาอาการแพ้

เอกสารอ้างอิง

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2552). พิษและภัยจากสัตว์ทะเล. พิมพ์ครั้งที่ 2. บริษัท พลอยมีเดีย จำกัด.

ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง. ปะการังไฟ. สืบค้นเมื่อ 6 กันยายน 2564. จาก <https://www.taludiving.com/สัตว์ทะเลมีพิษ/ปะการังไฟ.html>

ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง. Fire Coral. สืบค้นเมื่อ 6 กันยายน 2564. จาก <https://dan.org/health-medicine/health-resources/diseases-conditions/fire-coral/>

Kropp, L.M., Parsley, C.B., & Burnett, O.L. (2018). Millepora species (Fire Coral) Sting: A Case Report and Review of Recommended Management. Wilderness & Environmental Medicine, 29(4), 521-526.

Pierson, D. (2018). Step on Fire Coral? Here's Everything You Need to Know. สืบค้นเมื่อ 6 กันยายน 2564. จาก <https://www.surflife.com/surf-news/step-fire-coral-heres-everything-need-know/32033>

Plantz, S.H. Fire Coral Cuts and Stings, Symptoms, Treatment, and Complications. สืบค้นเมื่อ 6 กันยายน 2564. จาก https://www.emedicinehealth.com/wilderness_fire_coral_cuts/article_em.htm

ภาพนักดำน้ำกับปะการังไฟ. สืบค้นเมื่อ 6 กันยายน 2564. จาก fire coral-Stock Photo #2587361 | Panther Media Stock Agency stock agency. panthermedia.net

ภาพปะการังไฟ. สืบค้นเมื่อ 6 กันยายน 2564. จาก <https://www.coralkeyscuba.com/blog/2020/6/20/fire-coral-in-the-hole>

ภาพปะการังไฟแบบแผ่น. สืบค้นเมื่อ 6 กันยายน 2564. จาก <http://www.thaigoodview.com/node/45621>

ภาพปะการังไฟแบบแขนง. สืบค้นเมื่อ 6 กันยายน 2564. จาก <https://www.taludiving.com/สัตว์ทะเลมีพิษ/ปะการังไฟ.html>

ภาพเข็มพิษของปะการังไฟ. สืบค้นเมื่อ 6 กันยายน 2564. จาก <https://dan.org/health-medicine/health-resources/diseases-conditions/fire-coral/>

ภาพผิวหนังที่โดนเข็มพิษของปะการังไฟ. สืบค้นเมื่อ 6 กันยายน 2564. จาก <https://feluno.weebly.com/fire-coral.html>

ภาพแผ่นแดงที่ฉิวหนั้งเนื่องจากได้รับพิษจากปะการังไฟ. สืบค้นเมื่อ 6 กันยายน 2564. จาก <https://www.coralkeyscuba.com/blog/2020/6/20/fire-coral-in-the-hole>

ภาพแผ่นแดงที่ฉิวหนั้งเนื่องจากได้รับพิษจากปะการังไฟ. สืบค้นเมื่อ 6 กันยายน 2564. จาก <https://www.wemjournal.org/action/showPdf?pii=S1080-6032%2818%2930119-4>